

RECENZIJA

Medicina i psihijatrija katastrofičnih događaja je stara koliko i ljudska stradanja i patnje u beskonačnim ratovima, u borbi sa prirodnim nepogodama i mirnodopskim nesrećama.

Područje Balkana sem nešto povoljnijih prirodnih uslova življenja, nikada nije bilo pošteđeno ni ratova, ni prirodnih katastrofa. Poslednjih desetak i više godina je na drastičan način aktuelizovalo sve ranije traume stradanja i ponovo dokazalo da su pomaci u razvoju i sazrevanju svesti velikog broja ljudi minimalni, ili su samo (neevolitivni) stereotipi koji se ponavljaju u određenim vremenskim ciklusima.

Svaki doprinos analizi zbivanja i ponašanja u toku masovnih stradanja, kao i kolektivne i individualne svesti ideologa i izvršilaca atavističkih obreda uništavanja i žrtvovanja, je deo želje humanistički orijentisanog dela čovečanstva da se strahote više ne ponove ili da se barem svedu manju meru... Nažalost ljudska žrtva i patnja je utkana u istoriju ljudske civilizacije i ne samo da je deo pamćenja i identiteta ljudi i naroda, nego je i paradoksalni \pm spiritum movens \pm ponovne izgradnje odnosno obnove društva i dobara, koji će u sledećem rušilačkom pohodu biti \pm odlični \pm objekti za rušenje i uništavanje...

No, najstrašnji pečat je uvek na pojedinačnom ljudskom stradanju i stradanju porodice. Stradaju i tela i ljudske duše: rane na duši (mentalni postraumatski stresni poremećaji), žigosana tela (telesna invalidnost) i sveopšti handicap, su žalosna stvarnost svakog posleratnog društva. Jedno zlo povlači drugo: postraumatske stresne poremećaje, prate bolesti zavisnosti, druge psihičke i telesne bolesti, raspad porodice, kriminal.

Svi znaju: treba zaustaviti negativne tokove, ali kako?

Svako svojim ličnim doprinosom u struci, u kući, u medijima, u školama, u crkvi. Podsticanjem mladih na život, rađanje i stvaranje. Samo nove duše, dečije, mogu oprati strahote stradanja.

Povređenima, oštećenima i starima treba pomoći da prežive na što humaniji način, da zbog svog bola ponovo ne poseju seme zla i stradanja u svest nove dece, novih generacija.

U tom smislu je napisana i ova knjiga Doc.dr Stojakovića, koja po sveobuhvatnosti obrade ove teme, autentičnosti ličnog i profesionalnog iskustva, stručnom nivou i ogromnoj želji da se pomogne ranjenim ljudima i narodu koji je preživeo užasna stradanja i iskušenja, ima ne samo izuzetno značajnu vrednost stručnog i naučnog dela, nego je i izraz najplemenitije humanističke težnje autora da pomogne stradalnicima i istovremeno stvori ambijent za novi, bolji život.

Beograd, 11. Maj 2003.

Prof.dr Nikola N. Ilanković

neuropsihijatar